
Homenatge a Jordi Porta

El 22 de juny la nostra Societat va celebrar a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans l'acte d'homenatge a Jordi Porta amb motiu del desè aniversari de la seva mort. L'homenatge consistí en la presentació del llibre *La Societat Catalana de Física, apunts per a una història*, el segon volum de la col·lecció de publicacions iniciada per aquesta revista. L'acte el va presentar el president Antoni Giró i hi van intervenir Antoni Roca, Francesc Gacia i Josep Miquel Vidal, autors, junt amb Pere Puigdomènech, dels treballs que configuren el llibre.

La publicació inclou diversos aspectes de l'activitat dels físics catalans vinculats a l'IEC que van des de la fundació de la Societat Catalana de Ciències Físiques Químiques i Matemàtiques el 1932 com a filial de la Secció de Ciències fins a pràcticament els temps actuals. Entre aquests dos límits, tota la història des del punt de vista d'uns professionals que pretenen en certs moments impulsar i en altres, els més llargs, només mantenir perquè les circumstàncies no ho permetien, una societat de científics vinculats amb la física. Aquests són precisament els apunts per a una història més àmplia, la que en el seu moment s'escriu sobre l'Institut d'Estudis Catalans, per exemple.

La personalitat d'en Jordi Porta ressalta en el moment del canvi democràtic com a conseqüència de la mort del dictador. Els capítols que li són dedicats són, més que uns apunts per a una història, que evidentment també ho són, uns apunts per a una biografia, que possiblement no s'escriurà perquè en Porta, malauradament, ens deixà a l'edat de cinquanta anys, massa aviat per haver pogut donar tota la seva activitat, especialment en la tasca de gestor de recerca, per a la qual estava especialment preparat, com fàcilment es descobreix en el capítol dedicat a exposar les seves relacions amb l'IEC. Aquesta activitat, que s'ha fet clarament necessària en el transcurs de la dècada dels noranta amb els plans de recerca de la Generalitat, hauria estat, sens dubte, la que l'hauria destacat dins del panorama científic català.

L'acte d'homenatge se celebrà, com hem dit, al mes de juny quan de fet tocava fer-ho al mes de febrer. Possiblement aleshores hauria coincidit amb la mort de l'Enric Casassas, president de l'IEC en l'època de més activitat d'en Jordi Porta, per això; i atesa l'estreta relació que mantenien, l'acte va ser també, en segon terme, un homenatge de la Societat a en Casassas.

També a mitjan juliol, és a dir, després de l'homenatge a en Porta, ens deixava als 92 anys el Dr. Aramon i Serra, secretari general de l'Institut durant el franquisme i els primers anys de democràcia. En Jordi hi va mantenir sempre un contacte cordial, de tal manera

que, com queda reflectit en el llibre, la terna formada per Aramon, Casassas i Porta personalitza un aspecte important, almenys per als físics, de la història de la transició de l'Institut d'Estudis Catalans. Sigui aquesta nota final a l'acte dedicat a la memòria d'en Jordi Porta també un senzill però sincer homenatge de la *Revista de Física* al Dr. Ramon Aramon i Serra.

Al marge del contingut històric i biogràfic de la publicació, crec que cal ressaltar el contingut dels apèndixs que inclouen: la relació d'activitats relacionades directament amb la física organitzades des de 1968 fins al curs 1998-99, les publicacions des de la fundació de la SCCFQM fins el segon semestre de 1999, la relació dels premis concedits a estudiants des del curs 1988-89 fins al curs 1998-99, i les juntes de la Societat Catalana de Física a partir de l'aprovació dels nous estatuts que li confereixen la categoria de societat filial de l'IEC, el febrer de 1987.

Francesc Gacia

XVI Trobades Científiques de la Mediterrània

L'ensenyament de la física: la transició secundària-universitat

Enguany, com en els darrers quinze, la ciutat de Maó ha acollit les Trobades Científiques de la Mediterrània que la Societat Catalana de Física organitza amb la col·laboració de l'Institut Menorquí d'Estudis, i que compten amb el suport de les institucions del Principat i de les Illes.

La Societat Catalana de Física té entre els seus membres un gran nombre d'ensenyants, tant de la universitat com dels diferents nivells de secundària. Tenim, doncs, raons per mostrar una especial sensibilitat envers les ràpides transformacions d'un món com és el de la docència i l'aprenentatge. El ritme dels canvis demana, perquè puguin dur-se a terme, contactes entre els diferents col·lectius afectats, especialment el dels docents.

Amb aquesta finalitat la Societat ja va organitzar ara fa dos anys una jornada de debat entorn dels efectes de la reforma de l'ensenyament secundari que en aquells moments estava a punt de culminar. Més recentment ha donat el seu suport al congrés internacional PHY-TEB que va tenir lloc a final d'agost i que va reunir a Barcelona una nombrosa representació internacional de professionals de l'ensenyament de la Física.

Les Trobades són una ocasió excel·lent per discutir alguns d'aquests temes, particularitzant-los a un àmbit geogràfic molt concret, el dels territoris de cultura catalana, i per fer-ho en un entorn distès i cordial, gosaria dir